

מסורת הש"ס

(א) מדות פ"ד מ"ד, (ב) נקמן (ג, ד), כ"ה (ח, ד), כ"ה (ז, כ"ה): נשכר ויש.

תורה אור השלם

1 והציע התחנה חמש באמה רחבה והתיבה שש באמה רחבה והשלשית שבע באמה רחבה כי מגרעות נתן לבית קביר חוצה לביתו אחת בקירות הקביר: מ"ה א ו 1 והציע צלע אל צלע שלוש ושלש פנים כי בקביר הבית: חוצקל מא ו 3 והתא קנה אחד ארך וקנה אחד רחב וכן התאים חמש אמות וכן השער מאצל אולם השער מחבית קנה אחד: חוצקל מא ו 1

גליון הש"ס

מתני' לא מכר יציע ע"י כהנא"ש כפי מדרש דף ט ע"א ד"ה ומכר:

מוסף תוספות

א. ואילו הדין היציעים הסובבים להיכל משל צידים וכן היו שלשים ושלש כדאיתא במסכת מדות (פ"ד מ"א). כ"ה א. ב. [פ] כותל ההיכל שפסוקי ביה ההיכל ותא, וכותל התא [פ] ממסכת שבת וכן רשות הרבים. יד רמב. ג. שער כותל ההיכל לא היה שיהי בכל מקום שאם כן היו צריכות לנקב החומה לחתוך בה ראשי הקורות של התא וזה לא רצו לעשות כן וקברו. מוס' וימא ג. ד. וכותל התא ה' אמות ומוצה. שם. ו. שהיה מגרע חצי אמה מכל כותל. שם. ו. דהיינו ארך המגרעת הראשונה היא שם המגרעת השניה ארכה שבעה. שם.

רבינו גרשום

המוכר את הבית. סתם: יציע. מפרש בגמ': שהיא פתוחה לתוכו. דמיה דחיתא כי יציע דתשמישו בבית מכור אפי' אינו מכור: בומן יש לו מעקה גבוה ו' פסחים. דבר חשוב בפני עצמו לא מכור. וכן היה ורגילין שהיו משתמשים בנגדיתן: אפאת הדבא בה עליה ולא כהנהא אפאת דסוף חזקת הבתים: בדקא חלילה. הוא פרודיון שגושנין בבית הבית לרדיון פרויזיא: מ"ד אפאת. אינו

המוכר אם הבית. סתם: היציע. בית אע"פ שפתחו היציע לתוכו של בית דליכא למימר דכיון דתשמישו לבית מכור עם הבית אפי' אינו מכור: ולא אם החדר. אע"פ שהוא לפניו מן הבית ופתחו לתוכו ודירסתם לבית

המוכר את הבית

המוכר את הבית *לא מכר יציע ואע"פ שהיא פתוחה לתוכו יולא את החדר שלפנים הימנו יולא את הגג בומן שיש לו מעקה גבוה עשרה טפחים ר' יהודה אומר אם יש לו צורת פתח אע"פ שאינו גבוה ו' טפחים אינו מכור: גמ' מאי יציע הכא תרגמו אפאת רב יוסף אמר יבדקא חלילה למאן דאמר אפאת לא מזדבנא כ"ש בדקא חלילה לא מזדבנא למ"ד בדקא חלילה אבל אפאת מזדבנא תאני רב יוסף שלש שמות יש לו יציע צלע תא יציע דכתיב י' היציע התחתונה חמש באמה רחבה צלע דכתיב ² והצלעות צלע אל צלע שלש ושלשים פעמים תא דכתיב ³ והתא קנה אחד אורך וקנה אחד רחב ובין התאים חמש אמות ואי בעית אימא מהכא ⁶ כותל ההיכל שש והתא שש כותל התא חמש אמר מר זוטרא יהוה דהוי ארבע אמות אמר ליה רבינא למר זוטרא לדידך דאמרת עד דהוי ארבע אמות אלא מעתה גבי בור ⁷ דתנן לא את הבור ולא את הדות אף על פי שכתב לו עומקא ורומא ה"ל אי הווי ארבע אמות אין אי לא לא הכי השתא התם הא תשמישתא לחוד והא תשמישתא לחוד הכא אירי ואירי חדא תשמישתא היא אי הוי ד' אמות חשיב ואי לא לא חשיב: ולא את החדר שלפנים הימנו: השתא יציע לא מוידבן חדר מיבעיא לא

בין בשלשה כותלי התא והמגרעת היתה חצי אמה מכל זד והיתה כותל ההיכל מלמטה שש ומחצה ⁷ וכנגד המיכונה שיהי נחא דכל התאים היו מרוכזים תחתיה חמש על חמש והמיכונה שש על שש והעליונה שש על שש ⁸ והא דתנן כנס' מדות (פ"ד מ"ז) התחתונה רחבה ה' ורובד שש אמצעים שש ורובד שש המגרעת קרי רובד ¹ לפי שהוא כעין שורה צולעת דרובד היינו שורה דתנן במסכת תמיד (פ"א מ"ה) בית גדול היה ומוקף רובד של אכז ומפרש בגמ' דהיינו איצטוותא ועוד יש לפרש דכזית שני היתה יציע התחתונה שש והיה חלוק מצית ראשון כמו שמוציא שחלוקין תאים שלעמיד צמשקן דיוחקאל דכתיב התם ורוחב הצלע ד' אמות ה"ל שמה כן היה חלוקין מצית ראשון ומצינא למימר דחשיב שפיר למלטת: לא

רעו: והצלעות צלע אל צלע. ולא יהיו אחורון בקירות הבית אלא כדאמרן במגרעות: והתא. היינו יציע: ובין התאים. כלומר בין תא לתא ה' אמות: ואיבעית אימא מהכא. מצי יליף דתא היינו יציע של אחר הבית דקא חשיב במדות דכותל היציע עבוי שש והתא שש היינו יציע: אמר מר זוטרא. דהיינו אמר' מכר את הבית סתם ולא מכר את היציע והוא דהיינו יציע ד' אמות ברוחב דקדוק חשבו בפני עצמו הוא: ה"ל. בור דותא אי הוי ד' רוחב אין מכורין אי לא לא והא בור לא הוי ד' אמות רוחב: דהיינו תשמישתא. דבית לחוד הוא שהולכין בו ושובכין בו וביר דותו עומדין לתשמיש אחר משה' אפי' פחות מר' אמות לא מכר אבל הכא בבי בית יציע אידי ואידי תשמיש מקום דירה. הלכך אי הוי ד' אמות חשיב הוא לעצמו ולא מכר ואי לא לא: השתא יציע. דהשתא הבית הוא אמתא לא מוידבנא. חדר בפני עצמו דלאו תשמיש הוא אלא לישן בו ואי להציע בו חפצים מביעבי דל מוידבן:

המוכר את הבית פרק רביעי בבא בתרא סא.

המוכר את הבית. מני רב יוסף ג' שמות יש לה יציע ללע ותא. איציע דקרא קאי דיציע דמתני' ככר פירש רב יוסף גופיה דהוי דקדא חלילה ויציע דבמ"ק לא מצינו בשום מקום שהיה עשוי ממין חלונות: ¹ והצלעות צלע אל צלע. וכתיב דהא קרא ולא

(ב) היו אוחזים בקירות הבית ובקרא דיציע כתיב צלע אל צלע אוחז בקירות הבית ש"מ דללע ויציע מר דהא ²: ואיבעית אימא מהכא בותל החיב' שש. תימה לר"מ ולר"י דבית קרא מייתי משנה דהוי כמו יהודה ועוד לקרא (א) צפ"ק דקדושין (דף ו.) ואומר ר"י דהסת לא קפיד אלא אלשון ועוד אכל הכא דלא קאמר ועוד חמי שפיר ובענין זה מצינו בכמה מקומות (צ"ק דף 35:) דכר זה כתוב צמורה ושני צנציצים ומשולש צמזמים ושני צמזמה: ³ והתא שש. צמזמה איירי דלוחה היתה שש אכל תחתונה לא היתה אלא חמש דכתיב והיציע התחתונה חמש באמה רחבה צלע דכתיב ² והצלעות צלע אל צלע שלש ושלשים פעמים תא דכתיב ³ והתא קנה אחד אורך וקנה אחד רחב ובין התאים חמש אמות ואי בעית אימא מהכא ⁶ כותל ההיכל שש והתא שש כותל התא חמש אמר מר זוטרא יהוה דהוי ארבע אמות אמר ליה רבינא למר זוטרא לדידך דאמרת עד דהוי ארבע אמות אלא מעתה גבי בור ⁷ דתנן לא את הבור ולא את הדות אף על פי שכתב לו עומקא ורומא ה"ל אי הווי ארבע אמות אין אי לא לא הכי השתא התם הא תשמישתא לחוד והא תשמישתא לחוד הכא אירי ואירי חדא תשמישתא היא אי הוי ד' אמות חשיב ואי לא לא חשיב: ולא את החדר שלפנים הימנו: השתא יציע לא מוידבן חדר מיבעיא לא

בין בשלשה כותלי התא והמגרעת היתה חצי אמה מכל זד והיתה כותל ההיכל מלמטה שש ומחצה ⁷ וכנגד המיכונה שיהי נחא דכל התאים היו מרוכזים תחתיה חמש על חמש והמיכונה שש על שש והעליונה שש על שש ⁸ והא דתנן כנס' מדות (פ"ד מ"ז) התחתונה רחבה ה' ורובד שש אמצעים שש ורובד שש המגרעת קרי רובד ¹ לפי שהוא כעין שורה צולעת דרובד היינו שורה דתנן במסכת תמיד (פ"א מ"ה) בית גדול היה ומוקף רובד של אכז ומפרש בגמ' דהיינו איצטוותא ועוד יש לפרש דכזית שני היתה יציע התחתונה שש והיה חלוק מצית ראשון כמו שמוציא שחלוקין תאים שלעמיד צמשקן דיוחקאל דכתיב התם ורוחב הצלע ד' אמות ה"ל שמה כן היה חלוקין מצית ראשון ומצינא למימר דחשיב שפיר למלטת: לא

רעו: והצלעות צלע אל צלע. ולא יהיו אחורון בקירות הבית אלא כדאמרן במגרעות: והתא. היינו יציע: ובין התאים. כלומר בין תא לתא ה' אמות: ואיבעית אימא מהכא. מצי יליף דתא היינו יציע של אחר הבית דקא חשיב במדות דכותל היציע עבוי שש והתא שש היינו יציע: אמר מר זוטרא. דהיינו אמר' מכר את הבית סתם ולא מכר את היציע והוא דהיינו יציע ד' אמות ברוחב דקדוק חשבו בפני עצמו הוא: ה"ל. בור דותא אי הוי ד' רוחב אין מכורין אי לא לא והא בור לא הוי ד' אמות רוחב: דהיינו תשמישתא. דבית לחוד הוא שהולכין בו ושובכין בו וביר דותו עומדין לתשמיש אחר משה' אפי' פחות מר' אמות לא מכר אבל הכא בבי בית יציע אידי ואידי תשמיש מקום דירה. הלכך אי הוי ד' אמות חשיב הוא לעצמו ולא מכר ואי לא לא: השתא יציע. דהשתא הבית הוא אמתא לא מוידבנא. חדר בפני עצמו דלאו תשמיש הוא אלא לישן בו ואי להציע בו חפצים מביעבי דל מוידבן:

עין משפט

גר מצוה

א א מ"י פכ"ה מהל' מנהיגה ה"ל א סמך עשין פכ' טושי"מ מ"י ר"ד ספ"ה א: ב ב ג מ"י ט"ה ג' טושי"ע ט"ה ספ"ה ג: ג ד ה מ"י ט"ה א' טושי"ע ט"ה ספ"ה א:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה מר וכו' וכן ששמישו דומה לל' בית: (ב) תוס' ד"ה והללנו וכו' ולא יהיו אחרונים בקירות הבית: (ג) ד"ה ויציעו וכו' ועוד לקרא דהבי מוקשה צפ"ק דקדושין:

לעזי רש"י

אפסגמ"ן [אפסגמ"ן]. מבנה נמוך מאחורי בית או בידור. לדר"ש [לוי"ש]. צריך.

מוסף רש"י

היציע התחתונה חמש באמה רחבה. והמיוסנה שש באמה רחבה והשלשית שש באמה רחבה, למת, כי מגרעות נתן לבית קביר חוצה לביתו אחת בקירות הקביר: מ"ה א ו 1 והציע צלע אל צלע שלוש ושלש פנים כי בקביר הבית: חוצקל מא ו 3 והתא קנה אחד ארך וקנה אחד רחב וכן התאים חמש אמות וכן השער מאצל אולם השער מחבית קנה אחד: חוצקל מא ו 1

רבינו גרשום

המוכר את הבית. סתם: יציע. מפרש בגמ': שהיא פתוחה לתוכו. דמיה דחיתא כי יציע דתשמישו בבית מכור אפי' אינו מכור: בומן יש לו מעקה גבוה ו' פסחים. דבר חשוב בפני עצמו לא מכור. וכן היה ורגילין שהיו משתמשים בנגדיתן: אפאת הדבא בה עליה ולא כהנהא אפאת דסוף חזקת הבתים: בדקא חלילה. הוא פרודיון שגושנין בבית הבית לרדיון פרויזיא: מ"ד אפאת. אינו